

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

голова Приймальної комісії

_____ проф. І.Є. Цепенда

27 лютого 2019 р.

П Р О Г Р А М А

вступного випробування

Комплексний іспит з права

для зарахування на навчання за ступенем магістра за спеціальністю

081 Право

на основі ступеня бакалавра при прийомі на навчання за неспорідненою
спеціальністю у 2019 році

Розглянуто та схвалено

на засіданні Приймальної комісії

ДВНЗ “Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника”

Протокол № 3 від 27 лютого 2019 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування з *“Комплексного іспиту з права”* є перевірка знань і відбір вступників для зарахування на навчання за ступенем магістра за спеціальністю 081 Право при прийомі на навчання на основі ступеня бакалавра за неспорідненою спеціальністю до ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” у 2019 році.

Програма містить основні питання з *“Комплексного іспиту з права”* та перелік рекомендованої літератури.

Наведений перелік питань, які виносяться на вступне випробування дасть можливість вступнику систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання треба звернути увагу при підготовці до вступного випробування.

Перелік рекомендованої літератури сприятиме у пошуку і підборі джерел підготовки для вступного випробування.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ ПРАВА»

(назва дисципліни)

Тема 1. Основи держави і права

Причини та умови виникнення держави. Концепції походження держави. Поняття та ознаки держави. Форма держави: поняття, ознаки, види. Функції держави. Механізм та апарат держави. Орган держави: поняття, ознаки, класифікація. Держава і громадянське суспільство. Поняття та ознаки правової держави.

Походження та історичний розвиток права. Поняття, ознаки, сутність та цінність права. Функції права. Право і людина. Правовий статус особи. Поняття, ознаки та види прав людини. Право в системі соціального регулювання. Правове регулювання. Механізм правового регулювання. Правосвідомість і правова культура. Правовий нігілізм. Правове виховання. Законність і правопорядок. Правова система: поняття, функції та класифікація. Типи правових систем.

Принципи права: поняття, природа, ознаки, види. Поняття, ознаки та структура норми права. Класифікація правових норм. Поняття та класифікація джерел права. Поняття, ознаки та класифікація нормативно-правових актів. Дія нормативно-правових актів в часі, просторі та за колом осіб. Правотворчість: поняття, ознаки, функції, стадії, види та форми. Поняття, ознаки та структура системи права і системи законодавства. Поняття та форми систематизації нормативно-правових актів.

Поняття та ознаки правовідносин. Класифікація правовідносин. Елементи правовідносин. Поняття, характерні риси та класифікація юридичних фактів. Поняття, види та способи тлумачення правових норм. Реалізація правових норм: поняття та основні форми. Застосування правових норм: поняття, підстави, стадії. Поняття, ознаки та види актів застосування правових норм. Поняття, ознаки та види правової поведінки. Поняття, ознаки та види правопорушень. Склад правопорушення. Поняття, мета, функції, принципи та види юридичної відповідальності. Юридична діяльність. Юридична практика. Юридичний процес. Юридична техніка.

Тема 2. Основи конституційного права України

Предмет конституційного права України. Загальна характеристика Конституції України. Загальні засади конституційного ладу України. Принцип розподілу влади в Україні.

Народовладдя в Україні та форми його здійснення. Виборче право та виборча система в Україні. Громадянство України. Права та свободи людини і громадянина в Україні.

Конституційно-правовий статус Верховної Ради України. Правовий статус народних депутатів України. Конституційний статус Президента України. Центральні та місцеві органи виконавчої влади України, їх повноваження.

Територіальний устрій України. Конституційний статус АР Крим. Органи місцевого самоврядування в Україні: система і повноваження.

Тема 3. Основи цивільного права України

Поняття, предмет, метод, принципи та система цивільного права України. Поняття та структура цивільного законодавства. Поняття, зміст та види цивільних правовідносин. Суб'єкти, об'єкти та зміст цивільних правовідносин.

Цивільна правоздатність та цивільна дієздатність фізичних осіб. Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.

Поняття та види правочинів. Представництво і довіреність. Позовна давність. цивільно-правова відповідальність.

Поняття та види права власності. Підстави набуття та припинення права власності.

Поняття особистих немайнових прав фізичних осіб. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи.

Загальні засади права інтелектуальної власності: поняття, об'єкти, суб'єкти. Особисті немайнові та майнові права інтелектуальної власності.

Поняття зобов'язального права. Елементи та види зобов'язань. Суб'єкти зобов'язань. Поняття, форма та види договорів.

Основні елементи договірної зобов'язання купівлі-продажу. Договір найму (оренди), його основні елементи. Поняття договору підряду. Сторони та зміст договору підряду. Поняття і види договірних зобов'язань по наданню послуг.

Недоговірні зобов'язання.

Загальні положення про спадкування. Спадкування за законом та заповітом.

Тема 4. Основи господарського права України

Поняття господарського права України, його предмет та метод. Господарські правовідносини: поняття та види. Поняття, види, принципи господарської діяльності. Основні напрями та форми участі держави і місцевого самоврядування у сфері господарювання. Засоби державного регулювання господарської діяльності. Обмеження монополізму та захист суб'єктів господарювання і споживачів від недобросовісної конкуренції.

Підприємницька діяльність як вид господарської діяльності: поняття та види. Принципи підприємницької діяльності. Некомерційне господарювання.

Учасники відносин у сфері господарювання. Поняття, ознаки, види суб'єктів господарювання. Правове становище підприємств. Види підприємств. Господарські товариства та їх види. Акціонерне товариство. Товариство з обмеженою відповідальністю та товариство з додатковою відповідальністю. Повне та командитне товариство. Виробничий кооператив як суб'єкт господарювання. Об'єднання підприємств: поняття, види, особливості утворення та діяльності.

Майнова основа господарювання. Право власності, право господарського відання та право оперативного управління. Використання природних ресурсів у сфері господарювання. Використання у господарській діяльності прав інтелектуальної власності.

Поняття, підстави виникнення та види господарських зобов'язань. Виконання господарських зобов'язань. Поняття та види господарських договорів. Особливості

укладення, зміни та розірвання господарського договору. Договір поставки в сфері господарювання. Договір контрактації сільськогосподарської продукції. Оренда майна та лізинг в сфері господарювання. Перевезення вантажів у сфері господарювання. Капітальне будівництво.

Господарсько-правова відповідальність. Відшкодування збитків в сфері господарювання. Штрафні санкції в сфері господарювання. Оперативно-господарські та адміністративно-господарські санкції. Інститут банкрутства в господарській діяльності.

Правове регулювання біржової діяльності. Інноваційна діяльність в сфері господарювання. Інвестиційна діяльність. Особливості правового регулювання фінансової діяльності. Банківська діяльність як вид господарювання. Посередництво у здійсненні операцій з цінними паперами. Аудиторська діяльність. Зовнішньоекономічна діяльність. Спеціальні режими господарювання.

Тема 5. Основи фінансового права України

Фінансове право України: поняття та предмет правового регулювання. Система та джерела фінансового права. Правові основи фінансового контролю, його види. Бюджет і бюджетна система. Правове регулювання доходів та видатків. Правові основи страхування.

Поняття, функції та види податків. Суб'єкти та об'єкти податкових правовідносин. Правові основи системи оподаткування. Відповідальність за порушення податкового законодавства.

Правові основи банківської діяльності. Правовий статус НБУ та комерційних банків. Правові основи банківських операцій. Правові основи грошового обігу. Правове регулювання валютних операцій.

Тема 6. Основи сімейного права України

Сімейне право України: поняття та предмет правового регулювання. Загальна характеристика Сімейного кодексу України. Сім'я та шлюб за сімейним законодавством. Порядок укладення та припинення шлюбу. Права та обов'язки подружжя. Права та обов'язки матері, батька і дитини. Улаштування дітей сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Опіка та піклування.

Тема 7. Основи трудового права України

Поняття, система та джерела трудового права. Трудові правовідносини, їх зміст. Суб'єкти трудового права. Колективні договори та угоди. Трудовий договір: поняття, сторони, форма, строк і види. Порядок укладення, зміни та припинення трудового договору. Контракт як особлива форма трудового договору. Робочий час. Час відпочинку. Види відпусток. Правове регулювання оплати праці. Трудова дисципліна. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору. Правове забезпечення охорони праці. Охорона прав жінок та неповнолітніх. Трудові спори та порядок їх вирішення.

Тема 8. Основи екологічного права України

Поняття, предмет і система екологічного права України. Екологічні права та обов'язки громадян. Права та обов'язки природокористувачів. Правові засади

управління в галузі охорони довкілля. Юридична відповідальність за екологічні правопорушення.

Порядок використання та охорони надр. Правовий режим охорони і використання лісів. Правова охорона водних ресурсів. Правовий режим охорони і використання тваринного світу. Правові засоби охорони атмосферного повітря. Правовий режим екологічної мережі та природно-заповідного фонду України.

Тема 9. Основи кримінального права України

Поняття, завдання та система кримінального права України. Загальна характеристика Кримінального права України. Поняття та ознаки злочину. Класифікація злочинів. Характеристика складу злочину: об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт, суб'єктивна сторона.

Поняття та підстави кримінальної відповідальності. Співучасть у злочині. Множинність злочину. Обставини, що виключають злочинність діяння. Звільнення від кримінальної відповідальності. Покарання та його види. Призначення покарання. Звільнення від покарання та його відбування. Судимість. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування. Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх. Загальна характеристика окремих видів злочинів за особливою частиною кримінального права України: злочини проти власності, злочини проти особи.

Тема 10. Основи адміністративного права України

Поняття, завдання, предмет, метод адміністративного права. Публічне адміністрування як основна група відносин предмету адміністративно-правового регулювання. Форми та методи публічного адміністрування. Адміністративно-правовий статус органів державної влади, місцевого самоврядування, публічних посадових осіб. Поняття та види публічної служби. Поняття та види адміністративних послуг.

Адміністративна відповідальність: поняття, завдання. Поняття, склад та ознаки адміністративних проступків. Види адміністративних стягнень та процедура їх накладення.

Тема 11. Основи земельного права України

Поняття, предмет і система земельного права. Поняття, основні риси та юридична природа приватизації земель. Право землекористування та його види. Інститут обмежень (обтяжень) прав на землю. Законодавче забезпечення правової охорони земель в Україні. Правове регулювання використання та охорони земель сільськогосподарського призначення та інших категорій земель. Система гарантій прав на землю в Україні. Особливості окремих видів юридичної відповідальності за порушення земельного законодавства.

Тема 12. Судова система та правоохоронні органи України

Поняття, система та значення засад (принципів) судочинства. Правовий статус судді в Україні. Судова система України. Конституційний Суд України. Конституційне провадження. Верховний суд України. Вищі спеціалізовані суди України. Система та повноваження правоохоронних органів України. Органи

прокуратури, внутрішніх справ, юстиції, Служба безпеки України, адвокатура, нотаріат.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Подцерковний О.П. Господарське право. Підручник. Київ: «Фенікс». 2018. 616 с.
2. Молдован В.В., Чулінда Л.І. Правознавство [Текст]: навчальний посібник. К.: ЦНЛ, 2010. 184 с.
3. Молдован В.В., Чулінда Л.І. Правознавство: навчальний посібник. К.: ЦНЛ, 2010. 184 с.
4. Хоптяр Ю. А., Адамовський В.І. Основи правознавства: [Текст]: навч. посіб. /Камянець-подільський нац. уе-т ім. Огієнка. Камянець-Подільський: ПП "Медобори-2006", 2011. 296 с.
5. Кунченко-Харченко В.І. та ін. Правознавство [Електронний ресурс]: навчальний посібник. – ТОВ Кондор, 2011. – 474 с. - [Режим доступу]. – http://pidruchniki.ws/11750204/pravo/pravoznavstvo_-_kunchenko-harchenko_vi
6. Олійник А.Ю. Правознавство [Електронний ресурс]: навчальний посібник. – [Режим доступу]. – http://pidruchniki.ws/00000000/pravo/pravoznavstvo_-_oliynik_ayu
7. Загальна теорія держави і права: Підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / [М. В. Цвік та ін.]; За ред. М. В. Цвіка, О. В. Петришина; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. Х.: Право, 2011. 584 с.
8. Скакун О. Ф. Теорія права і держави: підручник / Харк. нац. ун-т внутр. справ. – 4-те вид., доповн. і переробл. К.: Прав. єдність, 2014. 524 с.
9. Загальна теорія права. Підручник / За заг. ред. М.І. Козюбри. К.: Ваїте, 2016. 392 с.
10. Конституція України від 28.06.1996 р № 254к-96-ВР
11. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV
12. Кодекс законів про працю України від 10.12.1972 р. № 322-III
13. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III
14. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III
15. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI
16. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII
17. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. № 2947-III
18. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV
19. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991 р. / Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1991. – № 49. – ст.682.
20. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2002. – № 36. – ст.266.
21. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1991. – № 47. – ст.647.
22. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1991. – № 29. – ст.377.
23. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2008. – № 50-51. – ст.384.

24. Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 06.02.2018 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2018. – № 13. – ст.69.
25. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991 № 1264-ХІІ

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок проведення та критерії оцінювання вступних випробувань регулюється Положенням про організацію вступних випробувань у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.